

Kukába a cetlikkel!¹

Tudásmegosztás ingyenesen hozzáférhető eszközzel

Szinte már közhelynek számít, hogy a tudáspiacon minden információ növeli a szervezeti tudás mennyiségét és minőségét. Fontos ennek megszerzése, azonban az átadás nem egyszerű megosztást jelent, hiszen maga a tranzakció is új ismereteket hoz létre. Gondoljunk a team-munkában született teljesítményekre, melyek nem az egyéni produktumok matematikai összegét jelentik, minőségileg más eredmény jön létre, sőt kimondhatjuk, hogy sok esetben éppen az együttgondolkodás hiánya miatt meg sem fogalmazódnak bizonyos problémák. Ugyanannak a feladatnak az optimális megoldása az eltérő gondolkodású emberek elképzeléseinek összevetésével valósulhat meg. Nyilvánvaló, hogy a versenyképesség megtartása és növelése a tudással rendelkezők hálózatán alapul, nem pedig a beszámolási rendszer struktúráján, hasznos ismerettel rendelkezők a hierarchia minden pontján dolgoznak.

A dinamikusan fejlődő informatikai lehetőségek alapjaiban változtatták meg a könyvtári munkafolyamatokat, ezzel párhuzamosan a tudásmenedzsmenthez felhasznált technológia is modernizálódik. Az integrált könyvtári rendszerek többsége kiegészítő szolgáltatásként már olyan modult is kínál, amely a hatékony tudásmegosztást szolgálja. Alkalmas az új ismeretek, készségek, szerepkörök elsajátításához szükséges információk rögzítésére, átadására, visszakeresésére és további bővítésére. Például a tájékoztató munkában segítségével kiküszöbölhető az ismétlődő olvasói kérések többszöri megoldása, hasznos lehet az intézmények együttműködésében, de szerepet játszhat a teljesítménymérésben is, mivel egy-egy feladat megoldásának

teljes folyamata nyomon követhető: mérhető a munkatársak aktivitása, az időráfordítás, és a kreatív ötletek névhez köthetők. A modulban rögzített információk egy részét érdemes a felhasználói felületeken a szélesebb közönséggel is megosztani, ami már a web 2.0 szemlélethez áll közel. Emellett létezik egyfajta belső tudás, amelynek átadása biztosíthatja a munkafolyamatok gyors reprodukálhatóságát, valamint a módosítás és a bármely ponton való bekapcsolódás lehetőségét.

Az integrált rendszerek hagyományos moduljainak megvásárlása, fenntartása is magas pénzügyi követelményeket támaszt a könyvtárakkal szemben, így általában anyagi lehetőségeiket jócskán meghaladja a további kiegészítő szolgáltatások beszerzése. Jobb híján kénytelenek alternatív megoldásokhoz folyamodni. Ehhez a keresőmotorok egyre bővülő, ingyenes szolgáltatásai is kínálnak adaptálható megoldásokat. A Google 2006. április 10-én jelentette be és körülbelül egy hónappal később elérhetővé tette a Google Notebook nevű alkalmazását. Segítségével képeket, szövegeket, hivatkozásokat lehet egyszerűen elmenteni, kategóriákba sorolni. Nagy előnye, hogy bármikor, bárhonnán megnyitható, szabadon lehet benne keresni, és munkacsoportban dolgozva megosztható bármilyen számú ismerőssel, kollégával. Ily módon a munkával kapcsolatos fontos tudnivalók könnyen kezelhetők és átláthatók.

Első lépésként a szombathelyi Berzsenyi Dániel Könyvtárban a feldolgozói munkafolyamatok, valamint az osztály kompetenciájába tartozó adatok, információk rögzítésére használjuk. A

korábban itt-ott (füzetekben, cédulákon) őrzött megállapodások előkeresése, megtalálása egyre több időt vett igénybe, gyakran az időpont fel-tüntetésének hiányában azt sem lehetett tudni,

¹ Kukába a cetlikkel! [Elektronikus dokumentum.] A hozzáférés módja: http://keresomarketing.blogter.hu/?post_id=47599. A letöltés ideje: 2007. 08. 06.

hogy a sok feljegyzés közül melyik van érvényben. A

tudnivalókat kategóriákba rendezve címkéztük, ami a rendszer áttekinthetőségét segíti. A visszakeresés azonban ettől függetlenül a szöveg egészében történik:

Google Notebook

kolligátum Search My Notebooks Search the Web

Tip: [Download the browser extension](#) to add notes from any webpage.

The screenshot shows the Google Notebook interface. On the left, there is a sidebar with a 'Notebooks' section containing a list of folders like 'Feldolgozók', 'Bibliográfiai adatbevitel / Elektronikus dokumentumok', and 'Trash'. On the right, the 'Search Results' section is visible, showing a search for 'kolligátum' with results like 'Feldolgozók > Bibliográfiai adatbevitel / Könyvek' and 'Kolligátum Példa: Vasvármegye nemes'.

A találatok természetesen nem teszik lehetővé, hogy az integrált könyvtári rendszer katalógizáló moduljának hivatkozott rekordjai közvetlenül elérhetőek legyenek, egy újabb keresést végrehajtva azonban a szabványos leírás elkészítésének módja hozzáférhető. Ezzel a módszerrel nem csak a betanítás folyamata gyorsítható, hanem a ritkán előforduló esetek megoldásához kiválasztott példák visszakereshetősége a gyakorlott szakemberek munkáját is segíti. Célzerű létrehozni olyan linkgyűjteményt, amely a tartalmi és a formai feltárás hasznos segédeszköze lehet. Mivel a szombathelyi könyvtár sok idegen nyelvű (pl. német, horvát, szlovén) dokumentumot vásárol, illetve csereként, ajándékként is magas számban kerülnek a gyűjteménybe, feldolgozásukhoz a megfelelő nyelvterület könyvtári adatbázisainak címeit gyűjtöttük össze:

The screenshot shows a search results list with the title 'Idegen nyelvű dokumentumok leírásához használható adatbázisok'. The first result is for 'http://www.bnf.fr/Bibliothèque nationale de France', with a description: 'La Bibliothèque nationale de France (BnF) recueille, conserve, enrichit et communique le patrimoine documentaire national.' The second result is for 'COBISS (Co-operative Online Bibliographic System and Services) cobiss.izum.si/cobiss_eng.html', with a description: 'COBISS, the Co-operative Online Bibliographic System & Services, is being developed and maintained by the Institute of Information Science Maribor - IZUM ...'.

Ezeket a csatolókat nem kell manuálisan beépíteni a jegyzetömbbe: a notebook felől indítva a keresést a világhálón, a találatok mellett lévő „Note this” felírra kattintva a hivatkozás

automatikusan a jegyzetek közé kerül.

Természetesen ez az alkalmazás nem tud olyan kifinomult, az integrált rendszerbe szervesen beépülő szolgáltatást nyújtani, mint a speciális, tudásszervezés megoldására kifejlesztett

modulok. Hátránya például, hogy automatikusan nem rögzíti a bejegyzések dátumát, azok módosításait, az adatrögzítő személyét, így a teljesítménymérésre eleve nem használható. A rendszer sérülékeny, nem kérdez rá a mentés tényére, így a hibás bevitel gyakran felülírhatja a jó bejegyzéseket.

Google

cobiss Search Advanced Search Preferences New! View and manage your web history

Web Results 1 - 10 of about 583,000 for cobiss. (0.14 second)

COBISS (Co-operative Online Bibliographic System and Services)
COBISS, the Co-operative Online Bibliographic System & Services, is being developed and maintained by the Institute of Information Science Maribor - IZUM ...
cobiss.izum.si/cobiss_eng.html - 10k - [Cached](#) - [Similar pages](#) - [Note this](#)

Ennek ellenére a tudásmegosztást szolgáló eszközök alkalmazása a leírtakon túl olyan gondolkodást sugall, ami a szervezeti tudás finomításával és folyamatos gyarapításával a könyvtárak piacon maradásának elmaradhatatlan feltétele. A tacit tudás, a hallgatólagos, egyéni ismeretek csak akkor válhatnak az intézmény számára

valóságos értékévé, ha valamilyen módon explicitté, leírhatóvá, széles körben alkalmazhatóvá válnak, és egyúttal kiindulópontot jelenthetnek az újabb gondolatok, az innováció számára.

Janics Edina – Székelyné
Török Tiinde